

2011

Jaarverslag Adviesraad
maatschappelijke
ondersteuning gemeente
Steenbergen

Een brug van en voor gemeente en burger

Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Steenbergen

Jaarverslag 2011

Inleiding

Het jaar 2011 zal vooral bekend worden om vele activiteiten rondom het aspect "de Kanteling" wat als verdere ontwikkeling in de Wet maatschappelijke ondersteuning heeft gekregen. De Kanteling gaat over het anders vormgeven van de compensatieplicht in de Wmo. Welke ondersteuning heeft de burger echt nodig om te kunnen participeren? In 2009 zijn twaalf pilotgemeenten gestart met het ontwikkelen van een nieuwe werkwijze. Dit zijn de gemeenten Almere, Arnhem, Doetinchem, Hof van Twente, Helmond, Huizen, Kerkrade, Middelburg, Nieuwegein, Opsterland, Rotterdam-IJsselmonde en Zoetermeer. Alle andere gemeenten worden over de resultaten uit de pilots geïnformeerd door middel van publicaties, nieuwsbrieven en (regionale) bijeenkomsten, zodat er in steeds meer gemeenten gekanteld gewerkt wordt. Uiteindelijk krijgen de nieuwe werkwijzen hun beslag in een juridisch kader, een vernieuwde modelverordening.

Doel van de Kanteling

Gemeenten stimuleren om de compensatieplicht op een nieuwe wijze vorm te geven, zodat mensen met een beperking betere kansen hebben om volwaardig mee te doen aan de samenleving, dat is het doel van project De Kanteling. Een gekantelde manier van werken vergt van gemeenten én burgers een nieuwe benadering:

Gemeenten zullen meer tijd moeten nemen in het eerste gesprek met de klant. Het gesprek wordt meer vraagverhelderend, minder beoordelend.

Gemeenten én burgers moeten afstappen van de standaard voorzieningenlijst en alle mogelijkheden verkennen om een hulpvraag op te lossen. Hierbij staan behoud van regie over het eigen leven en zelfredzaamheid voorop.

Samen met de burger wordt vastgesteld wat het resultaat van de ondersteuning moet zijn en welke oplossingen daaraan bijdragen. Het gaat dan lang niet altijd om individuele voorzieningen, ook met algemeen aanbod kan het resultaat bereikt worden. Ook de adviesraad Maatschappelijke ondersteuning van de gemeente Steenbergen heeft uitvoerig hierbij stil gestaan en zich verder laten informeren over de uitvoering van deze Kanteling. In de vergadering van 28 maart hebben de 2 leden van de Adviesraad die belast zijn met dit aandachtsgebied een presentatie verzorgd.

De adviesraad

De Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning (verder Adviesraad genoemd) adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over (voorgenomen) beleid, voortgang en uitvoering van

onderwerpen, die op en rondom het terrein van de Wet werk en bijstand, Wij en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) in al zijn facetten c.q. op al zijn prestatievelden betreffen. De Wet maatschappelijke ondersteuning is een participatiewet. Het doel van de wet is de zelfredzaamheid van burgers te herstellen en versterken waardoor maatschappelijke participatie kan worden gerealiseerd. Daarbij gaat de Wmo uit van de eigen verantwoordelijkheid van de burgers bij het oplossen van beperkingen in de participatie.

Daarbij heeft de Adviesraad zich ten doel gesteld dat zijn adviezen praktisch uitvoerbaar en afgewogen zijn.

Ieder van de leden draagt bij vanuit zijn eigen ervaring en deskundigheid. De Adviesraad heeft een onafhankelijke voorzitter.

De adviesraad is bij gemeentelijk besluit van d.d. 30 juli 2007 ingesteld.

Samenstelling Advies-raad 1 januari 2011

De heer	A.C.M. van den Bergh	
Mevrouw	J.Brooijmans-Tak	
De heer	J.Brouwer	voorzitter
De heer	A.F.Hommel	vice-voorzitter
De heer	J. Gorissen	
Mevrouw	C.Koenraadt-Audenaert	
De heer	J. Pothof	secretaris
Mevrouw	H. Vos-Langens	
Mevrouw	C. van de Velde-Plasmans	
De heer	Baartmans	Jeugdraad
De heer	van Meer	Jeugdraad
Mevrouw	Buijk	Jeugdraad
Mevrouw	Bosters	Jeugdraad
Mevrouw	W. Veeke	ambtelijk ondersteuner

Mutaties

In het verslagjaar werden de volgende mutaties een feit:

Per 1 januari werden door B&W benoemd mw. H.Vos en dhr. J.Gorissen en een vertegenwoordiging van vier leden van de jeugdraad, die in toerbeurt de vergaderingen van de adviesraad zullen bijwonen.

Tussentijds afgetreden: De heer A.C.M. van den Bergh

De heer	Baartmans	Jeugdraad
De heer	van Meer	Jeugdraad
Mevrouw	Buijk	Jeugdraad
Mevrouw	Bosters	Jeugdraad

Samenstelling Advies-raad 31 december 2011

Mevrouw	J.Brooijmans-Tak	
De heer	J.Brouwer	vice-voorzitter
De heer	A.F.Hommel	
Mevrouw	C.Koenraadt-Audenaert	
De heer	J.Pothof	secretaris
Mevrouw	C.Van de Velde-Plasmans	
Mevrouw	Vos- Langens	
De heer	J.Gorissen	
vacature		
mevrouw	W.Veeke	ambtelijk ondersteuner

Aantal vergaderingen

De vergaderingen werden vrijwel door alle zittende leden bezocht.

De wethouder woonde één vergadering bij. Bij enkele vergaderingen werden beleidsambtenaren uitgenodigd om nader toelichting te geven en vragen vanuit de adviesraad te beantwoorden.

Er werd weinig gebruik gemaakt van de openbaarheid van de vergadering.

De vergaderingen werden aan het begin van het jaar gepland. Voor de te behandelen onderwerpen was mede een planning gemaakt voor het hele jaar. Daarbij werd wel de mogelijkheid open gehouden om ad hoc onderwerpen toe te voegen.

De Adviesraad kwam in 2011 acht maal bij elkaar en een extra zaterdagbijeenkomst in kader van deskundigheidsbevordering.

Tijdens de vergaderingen werden de vaste agendapunten behandeld zoals:

Opening,
Mededelingen,
ingekomen/ uitgaande stukken,
terugkoppeling, o.a. werkgroep Ouderen
Samenvatting en bepaling PR punten
Rondvraag
en Sluiting

Tijdens de diverse vergaderingen zijn de volgende specifieke onderwerpen aan de orde gekomen en behandeld zoals op:

24 januari	Voorstel Kostenbeheersing KV (1 ^{ste} termijn)
21 februari	Informatie over wet meldcode en kindermishandeling Wmo –Kanteling Kostenbeheersing KCV Bijstelling vergaderschema
28 maart	Wmo-Kanteling verdieping op “het gesprek” Ombuigingsvoorstellen ind. voorzieningen eerste concept Concept Jaarverslag 2010
23 mei	Intergemeentelijke Sociale Dienst Nota ombuigingsvoorstellen Deskundigheidsbevordering
27 juni	Klanttevredenheidsonderzoek Wmo 2010 Projectplan bemoeizorg Deskundigheidsbevordering
26 september	Cliëntenraad en ISD Beleidsnotitie Peuterspeelzalen (ter advisering) Oost West, Thuis Best, project ter voorbereiding op de transitie jeugdzorg.
24 oktober	Toelichting prestatieveld 1 Deskundigheidsbevordering
12 december	terugkoppeling cursus 5 november Toelichting prestatieveld 2 Voortgang ISD

Extra bijeenkomst 5 november Deskundigheidsbevordering

Voorbereiding vergaderingen

De vergaderingen werden voorbereid door de voorzitter, secretaris, de vicevoorzitter en mevrouw Veeke (ambtelijke ondersteuning van de gemeente). Veertien dagen voor elke vergadering kwamen

we bij elkaar om de agenda samen te stellen en enkele dagen daarna ontvingen de leden de uitnodiging met bijbehorende stukken.

Behandeling van enkele belangrijke agendastukken

Nota Kostenbeheersing

De strekking van de nota is de kostenbeheersing van het Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV). De maatregelen zijn opgebouwd uit een collectief pakket en een individueel pakket. Het collectieve pakket wordt in gezamenlijkheid met omringende gemeenten vastgesteld in een gemeenschappelijke regeling. Ten aanzien van het individuele pakket neemt iedere gemeente zelf een besluit over het wel of niet invoeren van de maatregel. Tijdens de beraadslagingen is uitvoerig stil gestaan bij de vraag waar de grens ligt van de maatschappelijke deelname. De adviesraad is van mening dat als mensen een bijdrage moeten betalen voor een voorziening dit geen bezwaar is. Ten aanzien van sociale begeleiding is het voorstel om dit te verhogen naar het vrij reizigerstarief wat nog steeds geen kostendekkend tarief is. Na ampele overweging wordt een advies aan het college B & W geformuleerd en uitgebracht.

Inter-gemeenschappelijke sociale dienst.

Bij de bespreking van 28 maart 2011 van dit agendapunt is uitgenodigd dhr. Reijngoudt en mw. Lambregts, zij verzorgen de informatie over de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD). In 2008 zijn de activiteiten om te komen tot de vorming van een regionale sociale dienst gestopt en is onderzocht of er wel een mogelijkheid van samenwerking gerealiseerd zou kunnen worden met de gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenbergen. Na een verkennende fase en na aanpassingen om met gelijklopende applicaties te werken kon het licht op groen gezet worden. In 2009 heeft de gemeente Steenbergen akkoord gegeven. In een goed uitgewerkte nota "Businesscase Intergemeentelijke Sociale Dienst Bergen op Zoom Steenbergen Woensdrecht" en door de twee ambtenaren uitvoerig toegelicht, werd de Doelstelling, Afbakening en Verantwoordelijkheid helder en duidelijk aan de adviesraad gepresenteerd. In de vergadering van 23 mei is de definitieve nota voorgelegd en heeft de raad advies uitgebracht. De raad kan akkoord gaan met Eén Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD). Daarnaast is de samenwerking met het UWV optimaal en zoveel mogelijk geïntegreerd in de werkwijze van de nieuwe ISD. Met als uitgangspunt dat de lokale loketten, passend binnen het dienstverleningsconcept van de individuele gemeente, blijven bestaan. (dienstverlening dicht bij de burger). Ook wordt aandacht gevraagd voor een goed verantwoord beleid t.a.v. de personele consequentie die aan een samenwerkingsverband kleven.

WMO-Kanteling

Twee leden van de adviesraad hebben met behulp van een power-point-presentatie dit belangrijke onderwerp van verschillende kanten toegelicht. Ook is gevraagd hoe thans in Steenbergen de indicatiestelling verloopt. Deze indicaties voor Wmo worden door de MO-zaak gedaan (voorheen CIZ). De gedachte achter de kanteling en het bijbehorende gesprek als onderdeel hiervan is dat er een meer gelijkwaardige relatie ontstaat tussen consulent (adviseur) en aanvraag (zorgvrager). Bij elke vraag zal gezocht worden hoe er een oplossing gevonden kan worden voor de beperking, waarbij eigen regie en iemands eigen kracht de basis is voor het antwoord. De medewerkers van het bureau Vraagwijzer zijn al behoorlijk aan de slag en proberen deze kanteling ook waar te maken. In latere besprekingen zullen wij uitvoerig hierop terug komen.

Nota ombuigingsvoorstellen

In november 2009 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om te zoeken naar mogelijkheden om de Wmo kostendekkend uit te voeren. Ter bespreking en uiteindelijk ook ter advisering is uitvoering gesproken over de te bezuinigende voorstellen. In juni 2010 is een nulmeting opgesteld, door de kerntakendiscussie is een bezuiniging toegevoegd van € 300.000,00 op de werkelijke uitgaven van 2010 die een bedrag van ca 3 miljoen beslaat. In een uitgebreid advies heeft de raad

gepleit voor extra aandacht voor de meest kwetsbaren in onze samenleving. De voorstellen kwamen tijdens de bespreking over als buitengewoon onevenwichtig en onrealistisch ten aanzien van de haalbaarheid. Na onze bespreking is een advies uitgebracht met een reactie op een aantal inhoudelijke bezuinigingspunten zoals:

Hulp bij het huishouden

Vervoersvoorziening

Roerende woonvoorzieningen

Gebruikelijke woonvoorzieningen

Handbewogen rolstoel.

Concluderend kan gezegd worden dat waar het kan het goed is om vereenvoudiging van procedures na te streven (dit biedt concreet voordelen), maar niet ten koste van de kansarmen binnen onze gemeente.

Klanttevredenheidsonderzoek Wmo 2010

De resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek Wmo 2010 is aan de adviesraad uitgereikt.

Met de nodige scepticisme is er kennis van genomen en zijn vragen ter verheldering door de ambtelijke ondersteuner beantwoord. Met een dergelijk onderzoek wordt toch vaak in algemene beantwoording de tevredenheid van klanten gemeten. Vaak zijn er nog gestelde vragen voor de klant niet duidelijk of voor tweeërlei uitleg vatbaar. De adviesraad heeft het rapport verder voor kennisgeving aangenomen.

Project bemoeizorg

Bemoeizorg gaat over hulp en zorg aan mensen en risicogroepen die zelf niet om hulp vragen maar wel dringend zorg nodig hebben. Bemoeizorg biedt en organiseert ongevraagd zorg en ondersteuning, gericht op het verbeteren van de kwaliteit van leven en toeleiding naar reguliere zorg of hulpverlening. Bijkomend kan er een bijdrage geleverd worden aan overlastgevend situaties die de persoon of groep veroorzaken. De adviesraad vindt het project goed klinken, maar geeft aan dat het moeilijk blijft om mensen die weigeren te bewegen naar zorg of hulp. De adviesraad vraagt zich af of het project dus effect heeft en geen weggegooid geld is. Zij zouden graag binnen een jaar een tussentijdse evaluatie of stand van zaken willen over de effecten van het project en hoeveel mensen bereikt zijn.

Beleidsnotitie Peuterspeelzalen

De adviesraad bespreekt deze nota die als goed en duidelijk geschreven stuk wordt beoordeeld. Een aantal vragen worden n.a.v. deze nota gesteld die verdere uitwerking behoeven, zoals de subsidieverstrekking en het aantal personen waarover subsidie wordt verkregen.

Oost West, Thuis Best

Dit stuk is ter kennisname gegeven aan de adviesraad. De Gemeente wordt verantwoordelijk voor de jeugdzorg. De Provincie heeft het project Oost West, Thuis Best bedacht en moet dit regelen in de periode 2009-2012. Hier is een budget voor van 2,5 miljoen voor de regio. De 18 gemeenten hebben een projectleider ingehuurd voor dit project. De projectleider wordt betaald uit het budget van 2,5 miljoen. In de toekomst zullen we vervolgstukken blijven ontvangen

Deskundigheidsbevordering

Al geruime tijd is in de verschillende voorgaande bijeenkomsten gesproken over een bijscholingsprogramma voor de leden van de adviesraad. Behoeften en wensen zijn besproken en ingebracht om op basis hiervan een programma op te stellen. Nadat een tweetal offertes is opgevraagd, is er gekozen voor het scholingsprogramma door Zorgbelang Brabant. De cursusdag wordt op 5 november gehouden. De locatie is Akkermans, op de Heen geworden. Na deze dag vindt er nog een avondsessie plaats. *Dit is 23 januari 2012 geworden van 19.00 tot 21.30 uur.*

Tijdens de bijeenkomst van 5 november hebben we over de informatie behoefte van de Adviesraad gesproken. Er zijn vragen over, waar de informatie vandaan gehaald zou moeten worden, wie is onze

achterban en hoe bereiken wij deze. Ook kwamen wij tot de conclusie dat de adviesraad meer gebruik kan maken van ambtenaren. Wij met onze expertise en zij met hun kennis kunnen elkaar beter informeren wat een meerwaarde voor beide partijen kan betekenen. Ook de Adviesraad zelf kan niet achterover gaan zitten wachten tot er wat komt. We moeten hierin ook zelf initiatief tonen.

Uitgebrachte brieven naar college:

De adviesraad heeft in het verslagjaar 2010 4x een advies uitgebracht, waarvan 1x ongevraagd. Tevens 1x per brief vragen gesteld en 1x Jaarverslag 2010 toegestuurd;

- 23 januari **Advies** m.b.t. Kostenbeheersing KCV. Instemming op de genomen maatregelen, maar blijven erop attent dat mensen met beperkingen en een indicatie niet tussen wal en schip dreigen te vallen.
- 31 januari Vragen naar aanleiding van de nota Ouderenbeleid.
Onderzoek naar doelmatig subsidiëren sportstimulering ouderen
Onderzoek doen naar koppeling van beleidsterreinen, om de drempel te verlagen om een beroep te doen op minimavoorzieningen
Voetpaden in de kernen rollator- en rolstoelproof maken
Mogelijkheden onderzoeken om Gemeentegids gebruiksvriendelijker voor ouderen te maken.
- 31 januari Toezending Jaarverslag Adviesraad 2010
- 22 februari **Ongevraagd Advies** n.a.v. stopzetting/beëindiging van de gemeentelijke infopagina in de Steenbergse Courant. De adviesraad is van mening dat dit niet de openheid van communicatie en informatieverstrekking ten goede komt.
- 1 juni Advies mbt bezuinigingsvoorstellen Wmo.
- 28 juni Herinnering dat er nog geen reactie is ontvangen op het advies van 28 maart m.b.t. Info pagina
- 26 oktober **Advies** mbt Projectplan Bemoeizorg regio West Noors Brabant. In beginsel een goed plan en akkoord mits de doelgroep wordt bereikt en de gemaakte (on)kosten voldoende opwegen tegen de baten anders stoppen met het project.
- 26 oktober **Advies** mbt Peuterspeelzaalwerk Nieuwe Stijl. Advies om het beleidsvoorstel over te nemen.

Reacties van College B & B

- 2 maart Advies betreffende kostenbeheersing KCV. Kennisgenomen van het advies.
- 8 juni Advies wordt ter kennis name aangenomen. Er worden geen wijzigingen meer in het voorstel aangebracht. Ons advies wordt wel toegevoegd bij de agendastukken van de Gemeenteraad.
- 8 juni Advies Intergemeentelijke Sociale Dienst. Blij met instemming van het voorstel ISD en advies zal toegevoegd worden bij de stukken van de gemeenteraad ter kennisneming. De Gemeenteraad zal 30 juni een beslissing nemen.
- 29 juni Advies stopzetting/beëindiging van de gemeentelijke infopagina in de Steenbergse Courant. B en W begrijpen onze teleurstelling maar hebben op grond van gewenste bezuinigingen toch dit besluit moeten nemen.
- 10 oktober Advies ombuigingsvoorstellen. Excuses voor de late beantwoording. Ons advies is bij de behandeling in de Gemeenteraad toegevoegd en in de vergadering van juni behandeld en ingestemd met de notitie. B en W stellen dat de doelgroep van de Wmo een kwetsbare groep is, echter zijn zij ook van mening dat voorzieningen in deze tijdsgeest niet meer gratis aangeboden kunnen en hoeven te worden. De gedachtegang achter de Wmo is dat burgers eerst zelf bekijken en hoe zij hun beperkingen tot deelname aan het sociale leven kunnen oplossen. De gemeente is

aanwezig voor die situaties dat het personen niet lukt om hun belemmeringen op te lossen.

14 november Advies en aanbevelingen worden overgenomen en de dossiers zullen goed gemonitord worden en afspraken met uitvoerende instellingen over de Bemoezorg worden gemaakt.

Deelname aan externe bijeenkomsten

Diverse leden hebben tijdens het verslagjaar 2011 deelgenomen aan externe bijeenkomsten, conferenties en/of uitwisselingen zoals:

- Traning Herkennen Laaggeletterdheid
- Uitwisseling sbijeenkomst Wmo-raden Zorgbelang
- Conferentie 'Transitie AWBZ West-Brabant'
- Ook met dementie goed (blijven) wonen en leven in onze gemeente (n)!
- Kaderdag Mantelzorg
- Overleg cliëntenraden Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenbergen

Public relations

Ook tijdens het verslagjaar 2011 is de PR vanuit de Adviesraad niet geheel naar tevredenheid verlopen. Het blijft moeilijk om het werk en de resultaten van de Adviesraad op "de kaart" te zetten, al was het wat beter dan voorgaand jaar. De vergaderingen werden onvoldoende of niet aangekondigd in de pers, notulen werden niet of onvoldoende gepubliceerd en de pers werd in het algemeen niet of nauwelijks opgezocht. Ook de website van de gemeente blijft in gebreke t.a.v. informatie over en vanuit de adviesraad. De communicatie en de PR vanuit de Adviesraad was en blijft een belangrijk aandachtspunt. Zolang er gezocht wordt naar een lid dat deze taak op zich kan nemen zullen voorzitter en secretaris deze taak zo nodig tijdelijk vervullen.

Resumerend:

Het achterliggende jaar was naast de behandeling van vele belangrijke en actuele zaken een vruchtbaar jaar ten aanzien van bespreking en advisering. In de bezetting van de adviesraad zijn de nodige moeilijkheden geweest met de ontstane vacatures en de opvolging daarin. Ook voor het komende jaar blijft dit een punt van aandacht. In de vergaderingen was de vraag van bijscholing regelmatig aan de orde en heeft geleid tot een werk-leer-dag op 5 november jl. Ook voor het jaar 2011 kunnen wij met elkaar zeggen dat de adviesraad bestaat uit enthousiaste leden die zich behoorlijk inzetten voor de Steenbergse samenleving.

Vooruit kijken

Het jaar 2012 zal naar verwachting een zeer druk jaar worden voor de Adviesraad Steenbergen. Zo moet een wervingscampagne worden gestart om de samenstelling van de raad op sterkte te brengen. Tegelijkertijd zal de raad zich al over veel adviesaanvragen moeten buigen. Ook zal er veel aandacht van de adviesraad worden gevraagd over 'De Kanteling', de cultuuromslag in denken en doen in het WMO-beleid die tot een soms geheel andere werkwijze zal moeten leiden (Welzijn Nieuwe Stijl). De Transitie van Begeleiding AWBZ naar Wmo een belangrijk aandachtsgebied. Daarnaast staat de gemeente Steenbergen voor een grote bezuinigingsoperatie die ook de WMO niet ongemoeid laat. De Adviesraad zal zich overigens niet alleen bezighouden met advisering over beleidsvoornemens, maar de ingezette beleidsveranderingen ook kritisch volgen. Daarna zullen de eigen voornemens vanuit de bijscholingssessies ook tot uitwerking moeten leiden.

J.Brouwer   voorzitter
J.Pothof   secretaris

Steenbergen, 9 april 2012